

4.5.2026

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
kirjaamo@siunsote.fi

VIITE Vt ylilääkäri Timo Asikaisen viranhaltijapäätös 23.4.2026 koskien virkavapaaanomusta

OIKAISUVAATIMUS

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitukselle

Vaatimukset Vaadin, että aluehallitus oikaisee muutoksenhaun kohteena olevaa päätöstä toteamalla, että päätökseen voi hakea muutosta siten kuin hyvinvointialueesta annetusta laista säädetään. Lisäksi vaadin, että aluehallitus käsittelee tämän oikaisuvaatimuksen ja muuttaa muutoksenhaun kohteena olevaa päätöstä siten, että virkavapaa-anomus hyväksytään.

Asia Ylilääkäri, anesthesiologian ja tehohoidon erikoislääkäri [REDACTED] on hakenut harkinnanvaraista virkavapaata Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen henkilöstötietojärjestelmä ESS:stä ajalle 4.1.2027 – 31.03.2027. Hakijan esimies, vt ylilääkäri Timo Asikainen on hylännyt hakemuksen siten, että hylkäävä päätös on annettu hakijalle tiedoksi 23.4.2026. Hakija on erikseen tiedustellut valitusosoitusta päätöksen liitteeksi, tätä saamatta. Itse päätös on teknisesti tiedonanto ESS-järjestelmästä (liite 1) ilman perusteluita. Sähköpostitse hakijalle on kuitenkin toimitettu asian perusteluksi Muistio 26.3.2026 järjestetystä keskustelutilaisuudesta.

Hakija on hakenut virkavapaata toimiakseen fellowship -koulutustehtävässä Kanadassa Toronton ensihoitopalvelussa, johon hän on vaativan hakuprosessin seurauksena tullut hyväksytyksi (liite 3). Kysymyksessä on laajalti tunnettu ja hyvin strukturoitu koulutusohjelma, jossa työskentelemällä syvennetään merkittävästi lääketieteellistä osaamista erittäin vaativassa ensihoidossa laajojen maantieteellisten välimatkojen toimintaympäristössä. Tehtävään kuuluu myös kriittisesti sairaiden potilaiden siirtokuljetuksia sairaaloiden välillä. Fellowship-ohjelmassa työskentely kehittää merkittäväällä ja vakinaisen viran hoidon kannalta relevantilla tavalla hakijan lääketieteellistä osaamista.

Hakija toimii Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella teho-osaston ylilääkärin tehtävässä. Tehtävässään hakija vastaa teho-osaston lääketieteellisestä toiminnasta sekä tekee potilastyötä kriittisesti sairaiden potilaiden hoidon parissa. Kriittisesti sairaiden potilaiden siirtokuljetukset sairaaloiden välillä kuuluvat teho-osaston toimintaan ja siten hakijan vastuualueeseen. Lisäksi

4.5.2026

hakija toimii Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella TEMS (taktisen ensihoidon) sekä mobiilikirurgian ryhmissä, mihin tehtäviin virkavapaa lisää huomattavasti valmiuksia.

Virkavapaan aikana saatava koulutus ja lääketieteellinen kokemus parantavat tuntuvasti hakijan lääketieteellistä osaamista oman tehtävähoidon kannalta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ja hyödyttävät siten työnantajaa, sen lisäksi, että ne tukevat hakijan ammatillisen osaamisen lisääntymistä entisestään.

Hyvissä ajoin ennen kirjallista ESS-järjestelmään tehtyä virkavapaa-anomusta hakija on tiedustellut tuolloiselta esimieheltään, ylilääkäri Syväojalta suullisesti mahdollisuuksia anottavaan virkavapaaseen ja saanut myöntävän vastauksen. Tästä puollosta on yli vuosi aikaa.

Lisäksi hakija on tiedustellut mahdollisuuksia virkavapaaseen esimiehensä esimieheltä, palvelupäällikkö Helena Jäntiltä samoin hyvissä ajoin. Jäntti on lisäksi henkilökohtaisesti laatinut hakijalle suosituskirjeen virkavapaan aikana suoritettavan fellowship-ohjelman hakua varten 28.7.2025 ja on siten yksiselitteisesti luonut hakijalle oikeutettuja odotuksia virkavapaan muodollista hyväksymistä kohtaan.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Päätös on lainvastainen, sillä hyvinvointialueen viranhaltijan harkinnanvaraista virkavapaa koskeva päätös on päätös, jolla viranomaisen vaikuttaa hakijan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen. Laissa ei rajoiteta hyvinvointialueen viranhaltijan harkinnanvaraisen virkavapaan anomusta koskevan päätöksen muutoksenhakukelpoisuutta. Päätökseen olisi tullut hyvinvointialueesta annetun lain 146 §:n mukaisesti liittää oikaisuvaatimusohjeet.

Päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltaansa käyttäessään harkintavaltaansa lainvastaisiin ja syrjiviin tarkoituksiin. Lisäksi päätös lainvastainen, sillä sen tosiasialliset perusteet ovat syrjiviä. Lisäksi päätös on sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu kielteinen seuraus.

Viranomaisen on väärinkäyttänyt virkavapaan myöntämiseen liittyvää harkintavaltaa jättämällä virkavapaan myöntämättä syrjivin ja muuten lainvastaisin perustein. Hakijaa on syrjitty sukupuolen perusteella. Virkavapaa on jätetty myöntämättä hakijan naissukupuolen vuoksi. Virkavapaa on lisäksi jätetty myöntämättä siksi, että hakija on saattanut työnantajaa negatiiviseen valoon laatimalla lääketieteellisesti ja oikeudellisesti erittäin perustellun potilasturvallisuutta vaarantavan epäkohdan ilmoituksen aluehallintovirastolle.

Viranomaisen on toiminut vastoin luottamuksensuojaperiaatetta. Jäntin suositteleva kirje on luonut hakijalle luottamuksensuojaa sen suhteen, että virkavapaa tullaan myöntämään.

4.5.2026

Oikaisuvaatimuksen perustelut

Päätöksen valituskelpoisuudesta

Virkavapaan myöntäminen perustuu kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä säädettyyn. Viranhaltijalain 50 §:n nojalla päätökseen voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksella edelleen aluevalituksella siten kuin hyvinvointialueesta annetussa laissa säädetään. Annettu päätös on hakijan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen vaikuttava ja siten hakija on oikeutettu muutoksenhakuun. Muutosta on haettu määräajassa. Virheellinen tai puuttuva muutoksenhakuohje ei rajoita hakijan oikeutta muutoksenhakuun, vaan muutoksenhakuoikeus riippuu päätöksen tosiasiallisesta merkityksestä. Käytännössä virkavapaata koskevat anomukset ja päätökset tehdään hyvinvointialueella nimenomaan ESS-järjestelmässä. ESS-järjestelmän päätös on se päätös, jolla hakijan oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen on vaikutettu ja siten muutoksenhakukelpoinen. Aluehallituksen tulee näistä syistä todeta, että alkuperäinen päätös on ollut virheellinen muutoksenhakuohjeen puuttumisen vuoksi ja lisäksi todeta, että sen on käsiteltävä oikaisuvaatimus.

Päätöksen virheellisistä ja näennäisistä perusteluista

Keskustelussa, johon keskustelumuistiolla viitataan, koskien keskustelua 26.3.2026, on ollut läsnä sekä vt ylilääkäri Asikainen että tämän esimies, palvelupäällikkö Jäntti. Muistiossa ei lainkaan tuoda esille sitä, että Jäntti on luonut hakijalle luottamuksensuojaa virkavapaan hyväksymisen suhteen paitsi suullisin kannanotoin, myös laatimalla suosittelemuksen hakijalle fellowship-ohjelman hakua varten. Hakijan lähiesimies on vaihtunut sen jälkeen, kun virkavapaasti on alkujaan suullisesti sovittu niin Jäntin kuin hakijan silloisen esimiehen Syväojan kanssa. Jäntin olisi tullut, viimeistään keskustelutilaisuudessa, selostaa asian tausta alaiselle päätöksentekijälle, Asikaiselle.

Keskustelumuistiossa selostetaan uusien leikkaussalien valmistumista ja Siunsojen leikkausmäärien lisääntymistä syksystä 2026 alkaen. Perustelut eivät liity mitenkään itse päätettävään asiaan. Hakijan työnkuvaan ei ole tähänkään mennessä kuulunut työskentelyä leikkausosastolla, vaan hakija on työnkuva on ollut teho-osaston ylilääkärinä toimiminen. Leikkausmäärien lisääntyminen ei johda teho-osaston potilasmäärien lisääntymiseen, sillä sellaisia toimenpiteitä, joiden jälkeen potilasta hoidetaan teho-osastolla, ei suunnitella lisättävän.

Hakijalla on joka tapauksessa merkittävää tehohoidon erityisosaamista ja hän on suorittanut tehohoitolääketieteen lisäkoulutusohjelman sekä eurooppalaisen tehohoitolääketieteen tentin. Hakijan työpanoksen korvaamiseen teho-osastolla olisi joka tapauksessa syytä löytää vastaavalla pätevyydellä oleva lääkäri. Käytännössä tämä rekrytointi ei kilpaile millään tavalla leikkausosaston anestesia- ja kardiologiarekrytointien kanssa, sillä tehohoitolääketieteen lisäkoulutuksen suorittaneet, tehohoitoon syvällisesti

4.5.2026

perehtyneet anestesia lääkärit eivät tyypillisesti työskentele leikkausosastolla, vaan teho-osastolla. Vastaavasti pääosa sellaisista henkilöistä, jotka voivat potentiaalisesti työskennellä leikkausosastolla ja suorittaa leikkausmäärien lisääntymisestä johtuvaa työtä, eivät kykene osaamisensa puolesta vastaamaan teho-osaston toiminnasta ja toimimaan teho-osaston ylilääkärinä.

Todettakoon, että pätevän sijaisen rekrytointi hakijalle voi kiistatta olla haastavaa. Tämä seikka on kuitenkin ollut hakijan esimiehen sekä Jäntin tiedossa jo silloin, kun virkavapaus on suullisesti luvattu. Leikkausmäärien lisääntyminen ei vaikuta millään tavalla hakijan sijaisen rekrytointiin.

Perustelumuiustiossa jätetään lisäksi kokonaan huomioimatta se seikka, että teho-osaston paikkamäärää on syksyllä 2025 vähennetty 12 paikasta 10:een. Tämä on itse asiassa vähentänyt lääkäri työvoiman tarvetta teho-osastolla. Lisäksi teho-osaston kuormitus on, valtakunnallisten verrokkisairaaloiden tapaan, melko matala ja potilasmäärien lasku on ollut pidempiäaikainen trendi, johon ei ole odotettavissa muutosta.

Hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:n perusteella hyvinvointialueella on oltava taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Hakija on saanut suosittelukirjeen Jäntiltä vuonna 2025. Hyvinvointialueella on ollut tuolloin taloussuunnitelma myös vuodelle 2027. Leikkausmäärien lisääntymisen vuonna 2027 on täytynyt olla Jäntin ja hakijan silloisen esimiehen tiedossa jo tuolloin.

Teho-osaston apulaisylilääkäri on virkavapaalla kalenterivuoden 2026. Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti hakijan ja apulaisylilääkärin virkapaiden oli tarkoitus olla peräkkäisiä. Apulaisylilääkäri kykenee pätevyytensä puolesta toimimaan hakijan sijaisena teho-osastolla. Tosiasiallista ongelmaa teho-osaston vastuutehtävien hoitamisessa ei synny hakijan ja apulaisylilääkärin virkapaiden ollessa perättäiset.

Keskustelumuiustiossa käy myös ilmi, että hakijan nykyinen esimies oli keskustelua edeltävästi ilmaissut harkitsevansa hakijan virkavapaa-anomuksen hylkäämistä sillä perusteella, että hakija on aiemmin ollut lakisääteisellä opintovapaalla. Esimies on kuitenkin muuttanut kantaansa saatuaan kuulla hakijan ammattiyhdistykseltä, että opintovapaa on lakisääteinen virkavapaa eikä sen käyttäminen voi vaikuttaa harkinnanvaraiseen virkavapaaaseen. Tämän jälkeen hylkäävän päätöksen perusteluita on muutettu. Tämä osoittaa, että esimiehen tavoitteena on ollut nimenomaan virkavapaan hylkääminen hakijan henkilöön liittyvistä, syrjivistä syistä, ja perustelut on jouduttu keksimään tämän epäasiallisen tavoitteen täyttämiseksi.

Päätöksen tosiasiallisesta syrjivästä perusteesta

Hyvinvointialueen teho-osastolla tehohoitoon erityisesti perehtynyt anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkäri, teho-osaston apulaisylilääkärin virkaa hoitava lääkäri on tällä hetkellä virkavapaalla virastaan hoitaakseen teho-osastolla ja leikkaussalissa työskentelyyn keskittyvää tehtävää Uudessa Seelannissa. Virkavapaa kestää yli kalenterivuoden 2026. Tämän viranhaltijan

4.5.2026

harkinnanvaraisen virkavapaan tarve, sen paremmin kuin työnantajan olosuhteen tuota virkavapaata myönnettäessä eivät millään tavalla eronneet olosuhteista, jotka vallitsivat hakijan virkavapaa-anomuksen käsittely kohdalla. Tämä viranhaltija on sukupuoleltaan mies.

Hyvinvointialueen leikkaussalissa useat viranhaltijat työskentelevät erilaisin osa-aikaisin järjestelyin. Vastikään uusi, 50 % osa-aikaisuus eli viranhaltijalain 26 §:ssä tarkoitettu osittainen virkavapaa myönnettiin miespuoliselle leikkausosastolla työskentelevälle anestesiälääkärille syksystä 2026 alkaen kasvavista leikkaussalin tuotantoluvuista riippumatta. Tämä osoittaa, että työnantajan päätöksenteko oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa asiassa liittyy hakijan sukupuoleen eikä hyväksyttäviin perusteisiin.

Hakija on lisäksi keväällä 2025 laatinut sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua potilasturvallisuutta vaarantavan tapahtuman ilmoituksen aluehallintovirastolle. Ilmoitus on ollut täysin perusteltu lääketieteellisesti ja oikeudellisesti hakijan virkavelvollisuus. Nyt käsillä oleva virkavapaa-anomuksen hylkääminen on sanotun pykälän 5 mom mukainen kielletty vastatoimi tämän ilmoituksen vuoksi. Virkavapaan epääminen tilanteessa, jossa täysin vastaavatyypisessä tilanteessa on toiselle viranhaltijalle myönnetty virkavapaa ja kolmannelle leikkausosastolla työskentelevälle myönnetään osittainen virkavapaa, on sanottua epäedullista kohtelua tai muita kielteisiä seurauksia, jonka syynä on selvästi ollut se, että hakija on tehnyt sanotun ilmoituksen.

Johtopäätös

Aluehallituksen tulee tutkia tämä oikaisuvaatimus.

Aluehallituksen tulee oikaista muutoksenhaun alaista päätöstä siten, että anottu harkinnanvarainen virkavapaa myönnetään.

Joensuussa 4.5.2025

ylilääkäri, teho-osasto
anestesiologian ja tehohoidon el
tehohoitolääketieteen lisäkoulutus, EDIC

Liitteet

Liite 1 Muutoksenhaun alainen päätös, kuvakaappaus ESS-järjestelmästä
Liite 2 Muistio keskustelusta 26.3.2026.
Liite 3 Ornge Fellowship ohjelman kuvaus